

Ympäristötuen valmistelu

Säkylä 31.1. 2013

Ylitarkastaja Veli-Pekka Reskola

MMM

Ruokaosasto / maatalousyksikkö

**HUOM. esitys kuvaa
valmistelutilannetta 31.1., joten
lisäyksiä/poistoja/muutoksia voi vielä
tulla, etenkin lannoitustaulukoihin**

Miksi EU:n maatalouspolitiikkaa uudistetaan?

1. EU:lle uusi budjetti vuosiksi 2014 - 2020
 - yhteensä noin 1 100 mrd. € jakoon 7 vuoden aikana
 - maatalouden suhteellinen osuus pienenemässä (40 % => 33 %), EU-alueen kilpailukyvyyn edistämiseen lisää rahaa
2. EU-15 vuonna 2003 => EU-28 vuonna 2013
 - 10 maata 2004; BG ja RO 2007; Kroatia 2013
 - jäsenmaiden erilaisten tukijärjestelmien yhtenäistäminen
3. Maatalouspolitiikan tavoitteet muuttuvat
 - ruoan tuotanto, ruokaturva, vihreä kasvu
 - ympäristö- ja ilmastokysymykset
 - toimenpiteiden avoimuus ja yleinen hyväksyntä

Komission esittämät CAP 2020 -uudistuksen tavoitteet

1. Elinvoimaisen elintarviketuotannon ylläpitäminen
2. Luonnonvarojen kestävä käyttö ja ilmastonmuutos
3. Tasapainoinen alueellinen kehitys

...joihin pyritään 7 eri EU-asetuksen avulla

- suorien tukien asetus,
- maaseudun kehittämisasetus,
- markkinajärjestelyasetus,
- horisontaaliasetus (rahoitus, valvonta, täydentävät ehdot),
- hintojen ja tukien vahvistamisasetus,
- vuoden 2013 siirtymätoimia koskeva asetus ja
- viinialaa koskevat mukautukset

Uudistuksen valmistelu EU-tasolla (1/2)

- Laaja kuuleminen: kevät 2010 (konferenssi)
- Komission tiedonanto päälinjoista: lokakuu 2010
- Keskustelu tiedonannosta: talvi-kevät 2011
- Asetusehdotukset komissiosta: lokakuu 2011
- Käsittely neuvoston työryhmissä: marraskuu 2011 - kesäkuu 2012

Uudistuksen valmistelu EU-tasolla (2/2)

- Käsittely neuvostossa (jäsenmaiden maatalousministerit)
- Käsittely Euroopan parlamentissa (EP)
- Päätökset EU-budjetista 2014 - 2020 EU:n huippukokouksissa tammi-helmikuussa 2012?
- Neuvoston ja EP:n neuvottelut ja yhteinen ratkaisu uudistuksen pääkohdista **alkuvuonna 2013?**
- EU-tason toimeenpanosäädökset vuoden 2013 aikana
- Kansallinen toimeenpano 1.1.2014 alkaen → **siirtyy vuodella**

Maatalouden tukijärjestelmämuutosten ajoittuminen

2015

	EU:n rahastokausi 2007 - 2013							EU:n rahastokausi 2014 - 2020
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014-
EU:N SUORAT TUET			"terveystarkastus"					<i>Uudistettuja suorat tuet</i>
YMPÄRISTÖTUKI	Ohjelmakausi 2007 -2013							<i>Uusi maaseutuohjelma</i>
LFA-TUKI	Ohjelmakausi 2007 -2013							<i>Uusi maaseutuohjelma</i>
KANSALLISET TUET								↕
LFA-lisäosa								<i>Uudistettu lisäosa?</i>
Etelä-Suomen kansallinen tuki (141)			141-tukikausi 2008 - 2013					<i>Uusi 141-tukikausi?</i>
Pohjoinen tuki (142)	Pitkäaikainen tukimuoto							<i>Uudistustarpeet?</i>
Muut kansalliset tuet								

Kansallisten tukien ja EU-tukien yhteensovittaminen

- Tukikokonaisuus koostuu Suomessa useasta tärkeästä elementistä, joilla on oma sisältönsä ja omat tavoitteensa
- Kaikki keskeiset viljelijätukijärjestelmät uudistumassa samanaikaisesti
- Ratkaisu EU-tasolla maatalouspolitiikan sisällöstä ja reunaehdoista tarvitaan ennen kansallisia päätöksiä
- Kansalliset tuet (141, 142, ym.) sovitetaan täydentämään uudistettuja EU-tukijärjestelmiä (suorat tuet, LFA-tuki, ympäristökorvaukset jne.)
- EU-uudistuksen toimeenpano siirtyi vuodella → uusi tilanne

Kansallisen tukivalmistelun aikataulu vuonna 2013

- EU-tukijärjestelmät:
 - **suorat tuet:** tammi-heinäkuu (Suomen malli ilmoitettava komissiolle 1.8.2013 mennessä)
 - **LFA- ja ympäristötuet:** kesään mennessä osana maaseudun kehittämisohjelmaa
 - **investointituet:** kesään mennessä osana maaseudun kehittämisohjelmaa
- Kansalliset tuet:
 - rakenteen ja kokonaisrahoituksen valmistelu EU-järjestelmien rinnalla, painopiste loppuvuodessa
 - vuoden 2014 tukikohteet ja -tasot marras-joulukuussa
 - investointituet osana 141- ja 142-tukikokonaisuuksia

Ympäristötuki

Puutarhailojen ympäristötuki, nykytila

TUKIKATTO puutarhakasveilla 600/900 euroa/ha

L I S Ä T O I M E N P I T E E T

**Katteen käyttö
(monivuotiset kasvit)**

256 € / ha

**Typpi-
lannoituksen
tarkennus**

(1-vuotiset kasvit)

90 € / ha

**Tuhoeläinten
tarkkailu-
menetelmien
käyttö**

(kaikki kasvit)

144 € / ha

PERUSTOIMENPITEET (181/438/450 € / ha)

Ympäristökorvaus 2014/15 →

Uutta (valmistelutilanne 30.1.2013):

- uusi kasvinsuojelulaki, CAP uudistus jne → korvattavia kohteita siirtynyt lakisääteisiksi, näistä ei voi maksaa korvausta
- ympäristötuen uusi rakenne (→ ympäristökorvaus) ja uusia toimenpiteitä
- perustuen osuus pienenee, lisätoimenpiteiden merkitys kasvaa
- raja maatalous- ja puutarhatilojen välillä poistuu tai sen merkitys vähenee
- luomulle oma tuki, luomutilat voivat kuitenkin toteuttaa myös soveltuvia ympäristökorvaustoimia
- lohko-kohtaisten toimenpiteiden lisääntyminen

Ympäristökorvaus 2014-2020, esimerkki tavoitteesta ja toimenpiteistä

KORVAUS:

**Tavoitetila, johon ympäristökorvauksen toimi tähtää
(esim. 20 % vähemmän typpi- ja fosforipäästöjä)**

**KORVAUS LASKETAAN
TOIMENPITEESTÄ
AIHEUTUNEIDEN
KUSTANNUSTEN /
TULONALENNUSTEN
PERUSTEELLA**

**Lisätoimenpiteet,
esimerkiksi vähennetty lannoitus
(pääosa lohko kohtaisia,
samanaikaisesti valittavien toimenpiteiden lukumäärä auki)**

**PERUSKORVAUS
(pienenee nykyisestä)**

**Ympäristökorvauksen tilakohtaiset toimenpiteet
esim. lohkokirjanpito, maanäytteet, lannoitusrajat**

EI KORVAUSTA

**Ympäristökorvauksen vähimmäisvaatimukset:
kasvinsuojelututkinto, ruiskun testaus, fosforin enimmäiskäyttö**

EI KORVAUSTA

**LAKISÄÄTEISET TOIMET
Täydentävät ehdot, CAP:n viherryttämisvaatimukset, kasvinsuojelu-
lainsäädännön vaatimukset, muut kansallisen lainsäädännön vaatimukset**

Maatalousympäristön nykytilanne

**Y
M
P
Ä
R
I
S
T
Ö
K
O
R
V
A
U
S**

Suunnitellut puutarhatoimenpiteet (puutarha-alaryhmän esitys)

- vähennetty lannoitus puutarhakasveilla
- katteiden käyttö puutarhakasveilla ja perunalla
- vaihtoehtoisten torjuntamenetelmien käyttö

**Lisäksi valittavissa maatalouden toimenpiteitä,
mahdollisesti tulossa olevia mm. seuraavat:**

- orgaanisten aineiden lisääminen peltoon /
orgaanisten lannoitusaineiden käyttö
- saneeraus / desinfiointikasvien käyttö
- peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

Vaihtoehtoisten kasvinsuojelumenetelmien käyttö puutarhakasveilla (luonnos)

- Viljelijä sitoutuu käyttämään kasvinsuojelun osana sitoumusjakson ajan jotain soveltuvaa biologista tai mekaanista torjuntamenetelmää joko yksinään tai yhdistettynä kemiallisiin torjuntamenetelmiin.
- Viljelijän tulee lisäksi käyttää kullekin kasvilajille sopivia seurannan apuvälineitä kuten liima-ansoja, feromonipyydyksiä tai vastaavaa menetelmää jolla seurataan vaihtoehtoisen torjunnan onnistumista.
- Viljelijä ilmoittaa vuosittain ne lohkot joilla toteuttaa torjuntatoimia. Lohkolle voi valita yhden toimenpiteen
- Lohkojen ala voi vaihdella vuosittain, mutta vähintään [15%] puutarhakasvien alasta on oltava toimenpiteen piirissä

Vaihtoehtoisten torjuntamenetelmien käyttö puutarhakasveilla (luonnos)

Esimerkkejä mahdollisesti tuettavista torjuntatoimista:

- **Petoeliöiden käyttö torjunnassa**
- **Harmaahomeen biologinen torjunta marjoilla käyttämällä mehiläisten levittämää sienivalmistetta**
- **Tuhohyönteisverkkojen käyttö vihannesten tuholaistorjunnassa**
- **Sieni-, bakteeri- ja ankeroisvalmisteiden käyttö tauti- tai tuholaistorjunnassa**
- **Kasvutunnelien käyttö**

Katteen käyttö puutarhakasveilla ja perunalla (luonnos)

- **kattamistoimenpide on suunniteltu laajennettavaksi myös yksivuotisille kasveille**
- **orgaaniset katteet (olki, ruohosilppu, hake, paperi) sekä biohajoava muovi hyväksyttäviä katteita, monivuotisilla myös tavallinen muovi**
- **monivuotisilla mahdollisesti vaihtoehtoiksi rivien/rivivälien kattaminen ja koko viljelyalan kattaminen**
- **toimenpiteen yksityiskohdat ja tukitasot vielä auki**

Vähennetty lannoituspuutarhakasveilla (luonnos)

- tila sitoutuu käyttämään normaalista lannoitustaulukosta [20-30%] alennettuja lannoitustasoja
- alennetuille tasoille tulee oma taulukko
- toimenpide toteutetaan, jos laskennan kautta saadaan riittävä kustannus/korvaustaso

Typpilannoitusrajat (kg/ha/v) multavuusluokan perusteella

	Vähämultaiset ja multavat maat	Runsasmultaiset maat	Erittäin runsasmultaiset maat	Eloperäiset maat
KERÄ- JA RUUSUKAALI	240	230	220	200
PURJO	210	200	190	180
VARHAISKAALI (sadonkorjuu 15.8. mennessä)**:	170	160	150	140
AVOMAANKURKKU	160	150	140	130
MUUT SIPULIKASVIT	120	115	110	100
MUUT KAALIT	175	165	155	145
PORKKANA	120	110	100	90
MUUT JUUREKSET	180	170	160	150
PALKOKASVIT	55	50	45	35
KERÄ- JA LEHTISALAATTI (yksi sato)	130	120	110	100
KERÄ- JA LEHTISALAATTI, (kaksi satoa)	190	180	165	150
MUUT VIHANNEKSET	160	150	140	125
SIEMENMAUSTEET, YRTIT JA MUUT KASVIT	90	80	70	50

* Jos mansikkakasvusto perustetaan ns. satotaimista, voidaan perustamisvaiheen typpilannoitusta lisätä 50 %.
Mansikan tihkukastelulla lannoitusta voi nostaa, jos sato on yli 10 000 kg/ha, niin + 1 000 kg/ha sadonlisäys nostaa N-lannoitusta 2 kg/ha

** Vadelmalla voi käyttää vuotuislannoituksen lannoitustasoja jo perustamisvuonna. Lannoituksen satotasokorjaus tihkukastelulla mietittävä

Jos marja- tai hedelmäkasveilla on nurmikate, voidaan perustamisvaiheen typpimäärää lisätä 20-50 kg/ha.
Käytettäessä kerääjäkasvia yksivuotisilla kasveilla voi typpilannoitusta lisätä 20 kg/ha, tällöin kerääjäkasvi on oltava kylvettynä ennen 15.8. tämä poikkeus ei ole mahdollinen kerä- ja ruusukaalilla, palkokasveilla ja purjolla.

Fosforilannoitusrajat (kg/ha/v) viljavuusluokan perusteella

10.1.2013

Kasvi	Huono/huononlainen	Välttävä	Tyydyttävä	Hyvä	Korkea	Arv. korkea
TAIMITARHAKASVIT *	80	70	60	40	20	
MANSIKKA, VADELMA, MUSTAHERUKKA						
Perustamisvaihe	60	50	40	20	10	
Vuotuislannoitus	35	30	25	20	10	
MUUT MARJAT						
Perustamisvaihe	75	60	50	30	15	
Vuotuislannoitus	45	35	30	25	15	
HEDELMÄT						
Perustamisvaihe	85	70	60	40	25	
Vuotuislannoitus	40	35	30	20	10	
KAALIT	110	80	60	30	20	10**
SIPULIT	110	80	60	40	25	10**
JUUREKSET ja VARASTOPORKKANA	100	75	55	35	30	10**
PALKOKASVIT	50	35	25	20	15	10**
MUUT VIHANNEKSET	100	60	50	40	20	10**
YRTIT JA SIEMENMAUSTEET ****	28	20	12	8		
MUUT KASVIT	28	20	12	8		

* Fosforilannoituksen ylärajat astiataimille: Peruslannoitus 165 g/m³, pitkävaikutteinen lannoitus ja täydennyslannoitus 250 g/m³.

** kasvuunlähtövaiheen fosforilannoitusta voi antaa jos istutus/kylvö ennen toukokuun puoltaväliä, Pohjois-Suomessa 15.6. mennessä

Jatko?

- ympäristökorvausjärjestelmä valmistelu vielä kesken, muutoksia voi tulla ja tukikohteita poistua vielä syksyllä 2013
- käsittely ympäristötuen pääryhmässä jatkuu, mahdolliset muutokset valmistellaan puutarharyhmässä
- tukitasojen laskenta → mitkä osat toimista ovat korvattavia, mitä kustannuksia yli normaalin viljelytekniikan?
- ohjelman hyväksyntä ja viimeistely kansallisessa päätöksenteossa + yhteensovitus EU:n toimeenpanoasetuksiin, sitten esittely komissiolle
- komission kommentit, tarvittavien korjausten teko
- järjestelmä käyttöön keväällä 2015

Kansalliset tuet

141-tuet AB-tukialueella vuosina 2007 - 2013

(1/2)

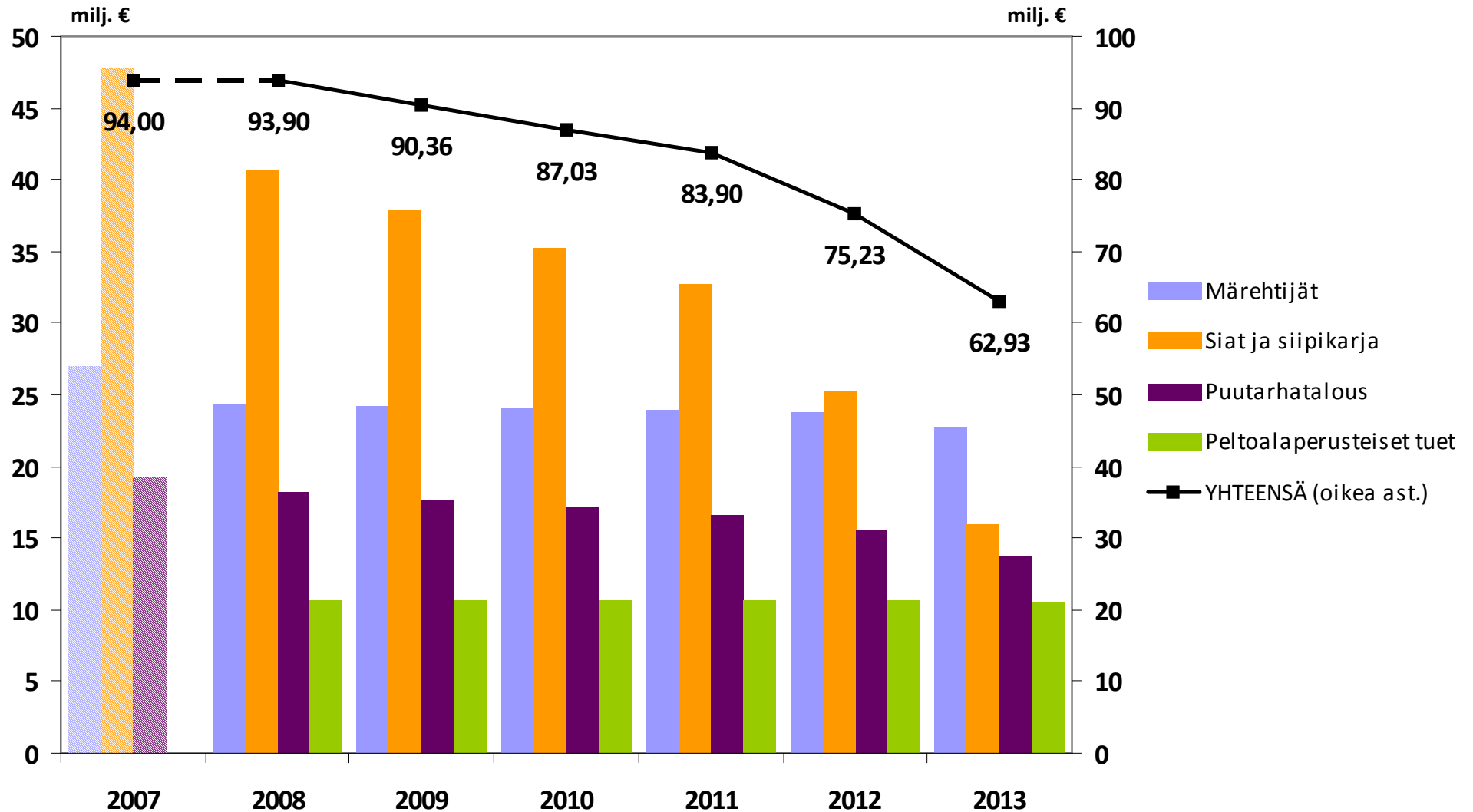
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Märehtijät (maito, nauta, lampaat ja vuohet, hevoset)	27,03	24,32	24,20	24,08	23,96	23,84	22,72
Siat ja siipikarja	47,69	40,72	37,87	35,22	32,75	25,22	16,00
Puutarhatalous *	19,28	18,17	17,63	17,10	16,59	15,59	13,66
Peltoalaperusteiset tuet		10,69	10,66	10,63	10,60	10,58	10,55
kotieläintilojen ha-tuki		9,69	9,69	9,69	9,69	9,69	9,69
avomaanvihannekset ja tärkkelysperuna		1,00	0,97	0,94	0,91	0,89	0,86
YHTEENSÄ	94,00	93,90	90,36	87,03	83,90	75,23	62,93

* Puutarhatalous = yhteenlaskettu kasvihuoneiden tuotantotuki ja puutarhatuotteiden varastointituki

141-tuet AB-tukialueella vuosina 2007 - 2013

(2/2)

Puutarhatuotannon 141-tuet 2014 - (1/2)

- Etelä-Suomen kasvihuonetuotannon tuen jatko edellyttää neuvotteluja komission kanssa ennen vuotta 2014
 - kertomus komissiolle annettiin 30.6.2012 mennessä nykyisen päätöksen soveltamisesta ja vaikuttavuudesta (www.mtt.fi/mttraportti/pdf/mttraportti57.pdf)
 - viides neuvottelukierros (aik. tukikaudet 1997-1999, 2000-2003, 2004-2007 ja 2008-2013)
 - 141-tukea sovellettu nykyisen tukikauden lopussa yhteensä 17 vuotta
 - EU:n CAP-uudistuksen siirtymisen vuoksi Suomi pyrkii jatkamaan nykyistä tukiratkaisua vuodella

Puutarhatuotannon 141-tuet 2014 - (2/2)

- tukitarpeen perustelu vs. artiklan 141 sanamuoto
“Jos liittymisestä aiheutuu vakavia vaikeuksia, jotka ovat yhä olemassa sen jälkeen kun 138, 139, 140 ja 142 artiklan määräyksiä on sovellettu täysimittaisesti ja yhteisössä voimassa oleviin sääntöihin perustuvia muita toimenpiteitä, komissio voi antaa [Norjalle ja] Suomelle luvan myöntää tuottajille kansallisia tukia, joiden tarkoituksena on helpottaa näiden täysimääräistä yhdentymistä yhteiseen maatalouspolitiikkaan.”
- neuvottelutavoitteet: nykyisen tuen jatko vai vaihtoehtoiset tuen muodot ja toimenpiteet?
- varastointituelle vaikeaa löytää vaihtoehtoisia muotoja
- 141-neuvottelukokonaisuuteen vaikuttaa keskeisesti CAP-uudistuksen lopputulos → tarve kauden jatkoon

Puutarhatuotannon 142-tuet 2014 - (1/2)

- pohjoista tukea koskeva komission päätös on voimassa toistaiseksi
- nykyinen päätös tuli voimaan vuonna 2010
- pohjoisen tuen toimenpanosta raportoidaan komissiolle vuosittain
- joka viides vuosi on laajempi tukijärjestelmän ulkopuolinen arviointi
- vuosia 2006 - 2010 koskevan arvioinnin laati PTT
(www.ptt.fi/dokumentit/raportti_pohjoinen_tuki_26052011_final_2012110930.pdf)

Puutarhatuotannon 142-tuet 2014 - (2/2)

- viimeisin viisivuotistarkastelu valmistui vuonna 2011 ja komissio antoi raporttinsa neuvostolle kesällä 2012
- maksuvaltuustarkastelu vuonna 2013
- Etelä-Suomen tukiratkaisun vaikutus pohjoisen tuen alueella
- tavoitteena mahdollisimman yhtenäinen tukijärjestelmä koko maassa

Investointituet

- komission päätöksen mukaisten investointitukien (55/65 %) täysimääräinen soveltaminen on pinta-alatukien maksamisen edellytyksenä AB-alueella kaudella 2008-2013
- pohjoisen investointituet maksetaan EU:n valtiontuen suuntaviivojen mukaisena tukena (tukitaso 50/60 %)
- tukitasoista ja investointikohteista päätetään vuosittain

Suomen linjauksia kansallisissa tuissa

Valmistautuminen 141-neuvotteluihin:

- neuvottelustrategiaa valmistelu valtiosihteeri Artjoen johdolla
- linjauksia ja tavoitteita voidaan lyödä lukkoon vasta sitten, kun CAP-ratkaisun päälinjat ovat selvillä
- Koska CAP lykkääntyi, pyritään nykyisen 141-tuen jatkamiseen vuodella (ratkaisu syksyllä)
- kasvihuoneet ja puutarhavarastot erityiskysymyksiä
- ympäristöteemat nousemassa tukiehtoihin (esim. ilmastoasiat, muu ympäristön hoito)
- yhteensovitus 142-tuen kanssa mietittävä!

Kiitos!

Veli-Pekka Reskola

veli-pekka.reskola@mmm.fi

puh. 0295 16 2193

 mmm.fi